

Березнівська районна рада
Громадська організація „Рівненський центр маркетингових досліджень”
Надслучанський інститут
Національного університету водного господарства та природокористування
Рівненський державний гуманітарний університет
Poleski park narodowy
Брестский государственный университет им.А.С.Пушкина
Інститут агроекології і природокористування НААН України
Рівненська обласна організація Товариства лісівників України

Перспективи розвитку сільського та екологічного туризму в Україні

ЗБІРНИК ТЕЗ
I Міжнародної науково-практичної конференції

20–21 травня 2016 року

Березне - Рівне – 2016

УДК 338.48
ББК 65.43
З-41

Рекомендовано Вченої радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол №4 від 28.04.2016 р.)

Редакційна колегія

Шершун М.Х., д.е.н., провідний наук. співробітник Інституту агроєкології та природокористування НААН України, **Петрівський Я.Б.**, д.т.н., професор, проректор Рівненського державного гуманітарного університету; **Савіна Н.Б.**, д.е.н., професор, проректор Національного університету водного господарства та природокористування; **Микитин Т.М.**, к.т.н., доцент, завідувач кафедри менеджменту РДГУ, заступник голови оргкомітету; **Берташ Б.М.**, к.е.н., координатор проекту „Розвиток сільського зеленого та екологічного туризму як планомірна складова економічного розвитку Березнівського району”; **Гончар В.М.**, к.с.-г.н., директор Надслучанського інституту НУВГП; **Коротун С.І.**, к.г.н., доцент, завідувач кафедри туризму НУВГП; **Каменчук Л.І.**, голова Березнівської районної ради; **Гончар М.В.**, директор Березнівського лісотехнічного коледжу.

Перспективи розвитку сільського та екологічного туризму в Україні: збірник тез I Міжнародної науково-практичної конференції. - Березне, 20-21 травня 2016 р.: громадська організація „Рівненський центр маркетингових досліджень”. Рівне: Видавець Олег Зень. – 188 с.

ISBN 978-617-601-155-2

Конференція проводиться у рамках проекту „Розвиток сільського зеленого та екологічного туризму як планомірна складова економічного розвитку Березнівського району”, що впроваджується Березнівською районною радою (вул.Київська, 6 м.Березне Рівненської області, 34600, +380365353390, berezne_rada@ukr.net) спільно з громадською організацією „Рівненський центр маркетингових досліджень” (вул.Ст.Бандери, 39а м.Рівне, 33014, taras_m@ukr.net), Надслучанським інститутом Національного університету водного господарства та природокористування (вул.Чорновола, 25 м.Березне Рівненської обл., 34600, +380365356746, lisinstitut@ukr.net).

УДК 338.48
ББК 65.43

За зміст публікацій повну відповідальність несуть автори.

Зміст публікацій не є відображенням офіційної позиції Європейського Союзу

ISBN 978-617-601-155-2

© Рівненський центр маркетингових досліджень, 2016

Проект впроваджується
Березнівською районною радою
вул.Київська, 6 м.Березне
Рівненської області, 34600
+380365353390
e-mail: berezne_rada@ukr.net

Проект фінансується ЄС
Представництво
Європейського Союзу в
Україні:
Київ, 01033,
вул.Володимирська, 101
тел.: +380443908010, факс:
+380443908015

Європейський Союз складається з 28 держав-членів та їх народів. Це унікальне політичне та економічне партнерство, засноване на цінностях поваги до людської гідності, свободи, рівності, верховенства права і прав людини. Понад п'ятдесят років нам знадобилось для створення зони миру, демократії, стабільності і процвітання на нашому континенті. Водночас нам вдалось зберегти культурне розмаїття, толерантність і свободу особистості. ЄС налаштований поділитись своїми цінностями та досягненнями з країнами-сусідами ЄС, їх народами, та з народами з-поза їх меж.

ЗМІСТ

Секція 1. Проблеми та перспективи розвитку сільського та екологічного туризму в Україні та регіонах.	7
Kowal Switlana Warunki tworzenia produktu agroturystycznego (na przykładzie wieś Jasnobór pow. Kostopolski, obwód Rówenski)	7
Берташ Б.М., Пилипчук Л.П. Розвиток сільського зеленого та екологічного туризму як планомірна складова економічного розвитку Березнівського району	10
Бесчастна М.В. Роль зеленого туризму в розвитку сільських територій	12
Блажкевич Т.П. Сільський туризм – основний напрямок становлення та розвитку екологічної економіки	14
Божук Т.І., Сопілко О.Ю. Пропозиції щодо діяльності у сфері сільського туризму (на прикладі Жовківського району Львівської області)	16
Валюх А.М. Сільський зелений туризм як елемент інноваційного природокористування	18
Васильєв В.П. Законодавче забезпечення, гарантія безпеки, якість послуг у сільському зеленому туризмі	22
Гаврилова Я.К., Постернак В.П. Туристичні пріоритети Рівненської області до 2020 року	23
Гетун О.В., Стефанишин Д.В. Про перспективи розвитку водного туризму на р.Случ	26
Гончар В.М. Розвиток сільського зеленого туризму на Березнівщині	29
Громик О. М. Перспективи розвитку сільського зеленого туризму	32
Корбутяк В.М., Лагоднюк О.А. Геоінформаційне забезпечення розвитку сільського туризму	34
Коротун С.І., Яковишина М.С. Етнофестивалі – рушійна сила розвитку туризму на Рівненщині	36
Косар Н.С., Кузьо Н.Є. Передумови розвитку сільського та екологічного туризму в Україні	39
Костолович М.І. Перспективи туристичної діяльності у сільському середовищі	41
Котко А.К. Туристско-рекреационные ресурсы Беларуси и их роль в развитии агротуризма	43
Кудінова І.П. Особливості розвитку сільського туризму в Україні	45
Кудла Н.Є. Інноваційні підходи до формування продукту сільського туризму	47
Левчишин В., Дейнега І.О. Перспективи розвитку сільського туризму в Україні	49
Лукомська О.І. Інноваційна роль сільського зеленого туризму в забезпеченні диверсифікації агробізнесу	52
Макар О.П., Дулин І.С. Тенденції розвитку сільського зеленого туризму в Україні	55
Мальчик М.В., Попко О.В., Онищук Н.В. Обґрунтування доцільності формування та розвитку туристичних центрів	57
Мальчик М.В., Романів О.Я., Трусова Т.С. Підприємницька діяльність у сільському зеленому туризмі України	59
Нездоймінов С. Г. Сільський зелений туризм як фактор регіонального розвитку	62
Нікшич С.М. Розвиток сільського туризму як спосіб відродження українського села	65
Пасічко Л.А., Орлов О.Г. Екологічні аспекти розвитку сільського зеленого туризму	68

Решетюк О.В., Терлецький В.К. Глобалізація та перспективи розвитку екологічного туризму в Україні	70
Руткевич О.А. Использование инноваций в проведении загородных экскурсий	72
Самолук Н.М., Юрчик Г.М. Розвиток сільського туризму в Україні	74
Сушик О.Г. Потенціал сільських територій у розвитку туристичного бізнесу	77
Сяська О.В. Пропозиції для розвитку зеленого туризму у Рівненській області	78
Тесленко І.В., Орлов О.Г. Проблеми та перспективи розвитку сільського та екологічного туризму в Україні та регіонах	81
Тибінь А.М. Формування туристичних кластерів в умовах ринкової самоорганізації	83
Тишук І.В. До питання проблеми категоризації у зеленому туризмі (в Україні)	86
Фёдорова И.Л. Современное состояние, проблемы и перспективы развития сельского туризма в Беларуси	88
Фурдичко О.І., Бабікова К.О. Сучасний стан та перспективи розвитку сільського туризму в Україні	90
Хижнякова Н.О. Сільський та екологічний туризм як сектори „зеленої” економіки	93
Шиманський Ярослав. Система фінансування національних парків. Досвід Польщі	95
Шимко О.В., Веретін Л.С. Сільський зелений туризм як перспективний напрям розвитку сільських територій	98
Щесюк С. В. Проблеми регулювання сфери туристичної індустрії на місцевому рівні	100
Якимчук А.Ю. Економічні аспекти сільського зеленого туризму: закордонний досвід	102
Секція 2. Екологічні аспекти розвитку сільського зеленого туризму.	105
Брухлій Б.В. Екологічні аспекти організації зеленого туризму в сільській місцевості	105
Володимирець В.О. Роль сільського зеленого туризму в екологічній освіті та екологічному вихованні населення	108
Володимирець В.О., Гуцман С.В. Об’єкти природно-заповідного фонду Рівненської області як важлива передумова розвитку зеленого туризму	110
Гаврилова Я.К., Головка О.В., Постернак В.П. Національні природні парки як фактор розвитку сільського туризму в рівненській області	112
Гроховська Ю.Р. Кононцев С.В. Збереження екосистеми річки Случ як оселища раритетних гідробіонтів і туристичної перлини Рівненщини	115
Двалашвили Г.Б., Табатадзе С.Д., Гугешашвили М.Л. Экологические аспекты памятков природы в развитии сельского зеленого туризма (на примере бассейна реки Риони, Грузия)	117
Зюзін С.Ю. Організація екологічного туризму на полонинських господарствах Українських Карпат	121
Ільницька-Гикавчук Г.Я. Розвиток екологічного туризму на прикладі Львівської області	123
Ісаєнко В.М., Бабікова К.О., Степанюк О.О. Екологічні аспекти організації сільського зеленого туризму в Україні	125
Карабінюк М.М. Перспективи розвитку екологічного туризму в альпійсько-субальпійському високогір’ї ландшафту Свидовець	127

Копій М.Л., Копій Л.І. Розвиток зеленого туризму на посттехногенних територіях	129
Мартинюк В.О. Ландшафтна структура ключової ділянки «озеро Сосно» як екологічного ядра науково-пізнавального туризму	132
Матвійчук Л.Ю., Лепкий М.І. Екологічний аудит як перспективний напрям розвитку сільського туризму	135
Мініч А.П. Взаємостосунки людини і природи : від традиційного до сучасного екологічного мислення	138
Никончук Ю.Ю., Рибачук Т.Л., Бобровський А.Л. Щодо раціоналізації використання природних туристично-рекреаційних ресурсів	140
Ойцюсь А.М. Екотуризм в розрізі концепції сталого розвитку	142
Сокол Л.М. Аспекти екологічного управління в сільському зеленому туризмі	144
Стефанишин Д.В. Про негативні наслідки будівництва малої гідроелектростанції на р.Случ біля с.Губків	145
Янчук О.Є., Янчук Р.М. Облік біорізноманіття рослинного світу з використанням мобільних гіс-технологій	148
Секція 3. Маркетингове забезпечення розвитку сільського зеленого та екологічного туризму в Україні та регіонах.	151
Волошин В.С., Потапенко В.Г. Аналіз ризику як один з важливих етапів управління розвитком сільського зеленого туризму в Україні	151
Дейнега І.О., Кратт О.А. Розвиток маркетингу регіонального ринку сільського зеленого туризму	153
Дейнега О.В., Почтовюк А.Б. Перспективи сільського зеленого туризму в підвищенні конкурентоздатності країни та регіону	157
Костюкевич Р.М. Управління бізнес-моделями як засіб забезпечення стратегічного розвитку бізнесу у сфері зеленого туризму	159
Марценюк В.В. Маркетинговий інструментарій у формуванні туристичної конкурентоспроможності сільських територій	162
Никитюк Д.В., Красовский К.К., Сидорович А.А. Обследование туристской избирательности мест отдыха жителями г. Бреста	165
Сидорук С.В. Маркетингове забезпечення розвитку готельних послуг в регіоні	167
Секція 4. Проектування та організація атракцій у сільському зеленому та екологічному туризмі.	170
Машта Н.О. Особливості організації велосипедних мандрівок на території Надслучанського регіонального ландшафтного парку	170
Остапчук С.М., Прокопчук А.В. Проектування екологічних стежок за даними дистанційного зондування землі	173
Шершун М.Х., Микитин Т.М. Теоретико-методологічні основи проектування екологічних стежок у регіональних ландшафтних парках	176
Шпеник Т.К. Деякі питання організації атракцій у сільському зеленому туризмі	178
Секція 5. Сучасні технології підготовки фахівців у сфері туристичної діяльності.	181
Димченко Н.С. Професійна підготовка майбутніх менеджерів туризму	181
Кальна-Дубінюк Т.П., Пугач Н.А., Бас О.І. Підготовка фахівців у сфері сільського туризму із застосуванням електронного дорадництва е-дорада	183
Фастовець О.О. Актуальні форми підготовки фахівців для сфери сільського та екологічного туризму	185

СІЛЬСЬКИЙ ЗЕЛЕНИЙ ТУРИЗМ ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ НАПРЯМ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

Шимко О.В., к.е.н., доцент

Рівненський державний гуманітарний університет

Веретін Л.С., к.е.н.

Національний університет водного господарства та природокористування

В останні десятиріччя в Україні відмічається активний перерозподіл ресурсів на користь великих міст і потужних економічних центрів, що посилює відсталість інших територій, зокрема сільських. Різниця в потенціалах призводить до великих розривів у рівні соціального розвитку територій, що в свою чергу, посилює міграційні процеси і погіршує демографічний потенціал сільських територій. Подальший стан і сама доля сільських поселень значною мірою залежить від розвитку економіки територій, альтернативних видів зайнятості важливим елементом яких є сільський зелений туризм.

Сільський зелений туризм розглядається як різновид туризму, зосереджений в природно-привабливих сільських місцях, спрямований на використання природно-рекреаційних особливостей місцевості, культурної, історичної, етнографічної спадщини регіону[3]. Як вид економічної діяльності сільський туризм активно взаємодіє з іншими видами туризму – еко-, агро-, етно-, гастрономічним, пішохідним, релігійним туризмом.

Послуги, що надаються в межах програм сільського туризму, зазвичай включають:

- проживання в затишних приватних садибах;
- харчування на замовлення екологічно чистими продуктами;
- походи за грибами і ягодами;
- катання на човнах і конях, полювання, аматорське та спортивне рибальство;
- облаштування туристичних маршрутів;
- реалізація товарів народних промислів;
- проведення культурно-розважальних заходів з урахуванням історико-етнографічної спадщини (фольклорні фестивалі, Фестивалі вина, сиру, вечорниці, проведення храмних свят за безпосередньої участі туристів).

Найбільш сприятливою формою здійснення діяльності з надання послуг з тимчасового проживання у сільській місцевості є приватне підприємництво з використанням майна та трудових ресурсів особистого селянського, підсобного або фермерського господарства.

Виділяють 5 типів підприємств сільського зеленого туризму: садиби в сільському господарстві (тип «А»); туризм в сільському еко-господарстві (тип «Б»); сільські садиби (тип «В»); дитячі сільські еко-садиби (тип «Г»); дитячі сільські міні-пансіонати сімейного типу (тип «Д»), які відрізняються один від одного за видами послуг, сфер діяльності, цілям, стилю [3].

Окрім того, розширюється сфера зайнятості більшості членів громади окремо взятого села за рахунок зростання попиту на зайняття вишивкою,

килимарством, ткацтвом, писанкарством, ковальством, овочівництвом, садівництвом, бджільництвом, тваринництвом, у тому числі конярством.

Сільський туризм є багатофункціональним явищем, яке активно поширюється у господарському житті аграрних територій України та сприяє їх економічному (через зростання зайнятості та доходів сільських мешканців, залучення інвестицій) та соціальному розвитку (збереження історико-культурної спадщини, підвищення культурно-освітнього рівня сільського населення). Реалізації підприємницьких ініціатив у сільському туризмі є вагомим інструментом диверсифікованого сільського розвитку, але потребує формування сприятливого середовища та ефективних економічних і управлінських механізмів.

Чинний організаційно-управлінський механізм у сфері сільського туризму в Україні не має цілісності. Суб'єкти та об'єкти управління не пов'язані між собою системою зв'язків (або має місце їх фрагментарний характер). Відсутня система нормативно-правового, організаційного, фінансового та інформаційного забезпечення. Розвиток сільського туристичного руху в Україні іде «знизу» – на рівні приватної ініціативи, в окремих регіонах – місцевої або регіональної влади при відсутності координації «зверху» – відповідної державної політики і підтримки [1].

В умовах недостатньо сформованого підприємницького середовища сільської туристичної діяльності важливим інститутом поєднання інтересів територіальних громад, бізнесу, органів виконавчої влади, наукових установ, освітніх закладів, а також підвищення конкурентоспроможності сільського туризму в регіонах має стати кластерна модель розвитку[2]. Кластер сільського туризму має реальні можливості стати генератором розвитку ряду інших сфер економіки регіонів, і в першу чергу, агропромислового комплексу, народних промислів, інформаційно-навчального сектору, транспортної і екскурсійної індустрії тощо. Він може утворити підґрунтя для структуризації економічних відносин у сільському туризмі, стати концентратором інтересу для інвесторів та приватного сектору, що забезпечить значні синергетичні ефекти, розвиваючи сільську економіку та підвищуючи якість життя сільського населення, створюючи умови для залучення до активного споживання туристичних послуг інвалідів, пенсіонерів, малозабезпечених та багатодітних громадян, їх родин.

Список використаних джерел

- 1.Костриця М.М. Сільський туризм: теорія, методологія, практика: монографія / М.М.Костриця / За заг. ред. проф. Є.І.Ходаківського – Житомир: ЖДТУ, 2006. – 196 с.
- 2.Литвин І.В. Проблеми та перспективи розвитку сільського зеленого туризму в регіоні / І.В.Литвин, М.О.Нек // Регіональна економіка. – 2013. – №2 – С. 81-88.
- 3.Чернява Г.Л. Ефективна модель управління сільським зеленим туризмом / Г.Л.Чернява // Управління розвитком підприємства в інтеграційних умовах: колективна монографія; за заг. ред. д.е.н., професора Т.В.Гринько. – Дніпропетровськ: СПД Біла К.О., 2014. – С. 67-75

Наукове видання

Перспективи розвитку сільського
та екологічного туризму в Україні

*Збірник тез
I Міжнародної науково-практичної конференції*

*Переклади і передруки дозволяються
лише за згодою авторів*

Громадська організація
„Рівненський центр маркетингових досліджень”

Відповідальний за випуск
Микитин Тарас Миронович

Формат 60x84 ¹/₁₆.
Папір офсет.
Гарнітура Times.
Друк офсет.
Ум. друк. арк. 11,15.
Наклад 500 прим.

Видавець Олег Зень
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія РВ №26 від 6 квітня 2004 р.
вул.Кн.Романа, 9/24, м.Рівне, 33022;
0362-24-45-09; 068-0250-674;
olegzen@ukr.net

Видруковано: ФОП Лецкалюк Ю.О.
вул.В.Чорновола, 17, м.Рівне
33028; тел. 0362-26-76-05.